

—Րուսոգետան աշխարհային յու-
լիս 10 թարիխից Տէյլի Նիւրգ զազե-
թաւնա չու աթիտէք թէյէկրաթ չէ-
քիւմիւ տիւ :

• Պիւր չօգ Պուլլարար, իրմիւլ չը-
գարմագ իշին Րուսարա եարտըմ իթ-
մէքտէ օլտուզարը ազվիեաթըյա աիզ
ու կիրիթթ օլունտուլար : Միւսլիման
ֆաւրիեաթը չէհրի թէքք իթտիւր,
Պուլլարարը պիր գարըքըլըք չը-
գարմաւնտան գօրգուլմագտա տըր :
Սէզլէտիկինէ կէօրէ, պիր Պուլլար
խանէսինտէն Նէհրէօյ իլէ պա թէյէկ
րաթ մուխապէրաթը խէֆիեթ վուգու
պուլտուղու մէյտանա չըգըշ տըր :
Ինչպիսիք Պուլլարար, չէհրի աթէյէ
վիրմէք իլզըն Րուսարա սուլու կազ
թէյէկ իթմէք ազվիեաթը թաւթըն-
տա պուլունուեօրար : Պազը պաշը պօ-
զուգլար աիզ ու կիրիթթ օլունտարագ,
Վարանա կէօնտէրիտիւր :

Դաւալիտի հարպիեթէ պիր թէր-
թիպ իհրաք իշին, ասաքիթի Օսմա-
նիեթին թօրլանմաթնա պէքլէնիտի-
կինտէն, հարաքեաթը ասկէրիեթէ
պիր տուրկուլուգ վար տըր :

Ինչթիմալ քի մահսուլուն պիւլա միւ-
մանաթ թօրլանմաթը իշին, Րուսոու-
ղուն թօրա թուլթուլմաթը թաթիլ օ-
լունտու :

—Ժուրնալ տ'Օտէսա նամ զաղէթա,
ըուսի յունիս 19 թարիխէ Օտէսա
կուվէրնէօրիւ թարաֆընտան նէշը օ-
լունտան չու աթիտէք իլանմաթը
աէրձ իթմիւ տիւ :

• Մահը հալին 17 ինճի կիւնիւ, օն
գըթա Օսմանը գըրհըր սէֆուլիսի Դուն-
տուգ կէօրիւնէ եազլալարագ, Շէպ-
րիէնի գաւապաթըն թօրա թուլթու-
եա պաշլաթըր : Տօնանմաթան պիր
գըսմը, Շալանի գարիեթի գարըք-
ընտա տուրան սէֆիլէնէ եազլալար :
Վէ պիր պէօլիւք բիտաթ վէ թօրնու
առաքիթի, թէհտիտ իտիլէն նօգթա-
լարա աօղըու սէվգ գըլընտը : Տիւշ-
մէն գարաեա չըգըմաթը թէհրիպէ իթ-
մէտի, Էհալի Շէպրիէնի թէքք իթ-
տիւր :

• Մահը մէզպուրուն 18 ինտէ սօ-
նանմաթի շահանէտէն պիր գըսմը Պու-
կազաեա եազլալար, պատէհու թանտ-
րի առաքընա տօղըու հարէքթի իթտի-
Տիկէր գըսմը Դունտուգ կէօրիւ եազը-
նըտա տուրարագ, Շէպրիէնի թօ-
րա թուլթուգտա տէվաթ իթտի, վէ
գաւապաթի մէզքիլդէ իւսլիլ իւսա-
րաթը մուճիպ օլտու :

• Պու սապահ (եանի յունիս 19) սա-
աթ եէտիտէ Օսմանը տօնանմաթը, օն
գըթա գըրհըրտան իպարէթ օլտուղու
հալաթէ, Օտէսաթան կէօրիւմէքտէ ի-
տի : Սաաթ աօղըու տօնանմաթի
մէզքիլդէ Սէվաթաթը տօղըու հա-
րէքթի իթտի, վէ սաաթ օնտա կէօ-
ղիւքմէզ օլտու :

• Պիւր թագըմ արաճիֆէ վէ թախտի-
չի էզհանը մուճիպ թէվաթուրարա
մէյտան վիրիլմէք իշին, վուգուլի
հալի պէեանէ միւսարաթ իյլէտիմ :

—Ձիւթօվաթան Մօնիթէօր իւնիվէր-
ուլ զաղէթաթընա չէօյլէ եազլըմը
տըր :

Պէշ քէօրիւտէն կէշտիմ, վէ պի-
րինճի քէօրիւտէն սօն քէօրիւտէ
գաւաթ օլան մէսաթէ, իւշ քիլմէթը
մէսաթէտէն զիւտաթ տիւր : Պու քէօր-
իւտէն ինչաթ տիւգաթա շանան
տըր, վէ ֆիլմագը ասքէրիեթէ պիր
հիւնէր օլտուղունտան, պուլուն միւ-
ճիտէն վէ սայիլ էրպարը հիւնէր

իշանլար իթա օլունմուշ տուր :

Պէնիմ կէլիթիկիմ վագըթ, գալիթի
վէ օյէ եիւքիլ պիր չօգ արապա գա-
թարարը, զիւք իթտիկիմ քէօրիւ-
լէրտէն կէշմէքտէ, վէ պէյիլըլէր սու-
եու կէօրէքք, եախօս գալըն մէշէ
աղաճարընտան միւրէթմէպ տէօյմէ-
նին սեաթ բաթըրտըլարընտան իւրք-
մէսինլէր իշին, ասկէրէր պէյիլըլէ-
րին պաշլարընը թուլթուլ իտիլէր :
Էնանլի բահտէ պիր թագըմ գալըն-
լը ասկէրէր կէօրտիւմ : Պուլլար յու-
նիս 27 տէ վուգու պուլան մուհարէ-
պէտէ պիւլիւք իշ կէօրտիւլէր, իշպու-
կէօնիւլիւ ասկէրէրին գըեաթէթի
բէք զարիպ տիւր : Շէօյլէք պաշլարը-
նա սիւեաճ գուզու տէրիսինտի գալըն
գալաթար գօյմուլար, քէսթանէ
րէնիլիտէ եուլտան ուզուն գաթթան-
լարա սարըլմըլար, տէրիտէն գարթուշ
գապլարը պաղլաթըլար, վէ օմուգ-
լարընտա տախի սիւնիլիւ Պէրտան
գարապինաթը թաշըմագտա պուլուն-
մուլլար տըր :

Ատաա ճէգիրէսի, ճէսիմ պիր սիւա-
րի վէ բիւտաթ օրտուսուլուն չաթըր-
լարըլա քեաթիլէն գարը իտի, վէ
հէր պիր քէօրիւտէն պաշլընտա սի-
եաճ պիր սանճագ չէքիլմիւ օլտուղու
կիպի, ասաքիթ վէ էտէվաթը հարպի-
եթին նիզամէն կէշիլիմէսինէ նէգա-
րէթ իթմէք իշին, պիրէր պիւլիւք
գապիթ պուլունմագտա իտի : Իշպու-
սիւարի վէ բիւտաթ ասաքիթի իշինտէն
կէշտիկիմ օրտաթա, Րուս սիւարի ա-
սաքիթին սահիհէն պիր Միւրաթը (1)
օլան Սօգպէլֆ նամ իկիտ ժէնէրալա
թէսաթիլ իթտիկիմ մէմուլ օլտուլ
իշպու մէշէու ժէնէրալ ֆէվգէլաթէ
պիր քիւսթաթը վէ գօրգ մամալըք-
լա միւթթաթը օրտուղու հալաթէ, իւք
գըթաթիւնը իթթ իտար գաղանմըշտըր
Պիրի 1875 տէ թօգանտ մուհարէպէսին-
տէ քի, եալընը 4,000 ասկէրիլէ պիր
չօգ միլիօն նուֆուս էհալիսի պուլու-
նան պիր վիրաեթիլ գապիթ իթմիւ տիւր :
Վէ քիլմիւ չէճաթթը տախի յունիս
եթիկիմի եէտիլնի կիւնիւ Րուսարըն
թունայը կէշտիլըլէր սըրաթա իպարագ
իթտիլի չէճաթթ օլտուլ, պու իսէ ժէ-
նէրալ Սօգպէլֆին ուզուն ուզաթիլէ
թէրնէմէյի հալինի եաղմագտան զի-
եաթէ, միւսաթիլէյի նազը ու պէ-
եան իտէր : Շէօյլէք :

Նէհրի մէզքիլու կէշմէքտէն պիր
կիւն էվէլ, կրան տիւգ Նիգօյա, չար-
գաճը Դաղաղարը ֆըրգաթընտա պու-
լունտան կէօնիւլիւլէրէ, թունայը եիւ-
ղէրէք կէշմէրիլի վէ սանտալար իլէ
կէշմէք օլան բիտաթ ասաքիթին եօլ
կէօթէրմէրիլիլէր էօր իթտի : Օն նէ-
ֆէր սիւարիլէր, պաշլարընտա ժէնէ-
րալ Սօգպէլֆ պուլունտուղու հալաթէ,
չիւպէնիլ կէօրիւլէն պիր էօլիւմէ
գաթթանաթըլընը պէեան իթտիլէր :
Պիրինճի սանտալար Սաաա ճէղի-
րէսինտէն չըգար չըգմագ, Դաղաթ
կէօնիւլիլիլէրի, էօնէր նաթ Սօգպէ-
լէֆ օլտարագ, վէ միւսաթիլէյի պօղա-
ղընա Սէն ժօրթ իաշընը սամըլ, վէ
էլիւտէ ալթուն պաշլը իթթ իտար գը-
լընընը թուլթուլ օլտուղու հալաթէ,
պէյիլէր իլէ թունա սուեուլուն աթըլ-
տըլար : Պու մահէլտէ բէք սիւրաթը
օլան ազընթըն չիտաթիլնէ նիպէ-
թէն, իկիտ սիւարիլէր պիր քիլի պիլէ
թէյէթ իթմէքսիլիլ, իւք տէֆա օլա-
րա թէրէլէրին սահիպ օլտուգլարըն-
տա, պիր թարաֆտան տէմիր եօլու-
նու թէհտիտ, վէ տիկէր թարաֆտան

րագ գարըք գըլընա կէշտիլէր : Անճագ
իլի նէֆէր Դաղաղար, պէյիլըլէրի
ազընթըն եարագ կէշմէք իշին լազըմ
կէլէն գուլմէթէ մալիք օլտաթըլա-
րընտան, ճէղիլէյի մէզքիլուլէր ալթէ-
թէ մէճպուր օլտուլլար տըր :

Նաաթըլ քի տէտիմ, գալըքլար իլէ
եարըլմըլ օլան իշպու քէօրիւլէրին
ինչաթը, հազըգաթէն պիր հիւնէր վէ
մարիֆէթ տիւր : Իշթէ պու պապաթ
մալիւմաթ վիրէյիմ : Իւք քէօրիւ-
Մէմէքթէթէյի գարըքընտան պաշլա-
տըլը հալաթէ, 66 մէթրօ տուր, վէ 22
գալըքտան իպարէթ տիւր : Իքինճի
քէօրիւ պիր պալըք իւզէրինէ ա-
թըլմըլ օլտուլ, 10 մէթրօ ուզունիւ-
ղունտա տըր, վէ պիր թագըմ տէս-
թէլէր իլէ թուլթուլուլմուշ տուր :
Իւշիւնիւսիւ 435 մէթրօ ուզունիւղուն-
տա վէ 95 գրթա գալըքտան միւրէթ-
թէպ տիւր : Տէօրտիւնիւսիւ 364 մէթ-
րօ ուզունիւղունտա օլտուղու կիպի,
22 գալըքտան թէքքիլ իտիլմիւ տիւր :
Պէշինճի վէ սօն քէօրիւ քի, Օսման-
լը գըլըքընա պիլիլմէքտէ տիւր, 385
մէթրօ ուզունիւղունտա տըր, վէ 65
գալըք վէ պիր թագըմ տէսթէլէր իլէ
թուլթուլուլմուշ տուր : Պու գալըք-
լարըն հէր պիրինտէ պիր գալըքը իլէ
իւք նէֆէր տախի կէմի թայիֆէսի
պուլունուլ, պուլար հալաթըլարըն վէ
տէօյմէնիլ միւհէթմ օլտաթընա տայի-
մա նէզարէթ իթմէքտէ տիւրիլ : Պուն-
տան պաշլա չու մուխապէրէ եօլունու
Օսմանը մօնիթօր սէֆիլէրին թէ-
ճապաթընտան մահաթագա իթմէք
իշին, միւսաթիլն օլան պիլիւմէլ թէ-
պիրէր իթթ իտար գըլընմըշտըր Սաղ-
տա վէ սօլտա թունաթա պիր սըրա թօր-
բիլ վազ իտիլմիւ տիւր : Էկէր շանէթ
պիր տիւլմէն սէֆիլէսի պու թօրբի-
լէրի կէշմէքիլէ մուլաթֆագ օլապի-
լիլ իսէ, թօրբիլ հալիլ 10 գըթա իս-
թիմագթար, սէֆիլէյի մէզքիլուլ իւ-
ղէրինէ հիւնուլ իթմէք հաղըր պու-
լունաթաղար տըր : Վէհաթըլ պուլիլի-
նի թէտպիրտէ պաշա չըգմաեաթագ
օլուր իսէ, տիւլմէն եաղալաթըլընտա
իւզէրինէ թէճապուլիլ հարէքթի իշին
500 նէֆէր ասաքիթի պահրիլէն պու-
լունաթագտա տըր : Թունա օրտուսուլտա
1000 նէֆէրէ եաղըն օլան իշպու իկիտ
թայիֆէլէրին ճէսարէթ վէ քիւսթաթ-
լըլը թարիֆ օլունմագ :

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Տէվէթի Ալիէնիլ իքինճի իտաթթը
միւտաֆաթաթ, Կապըլօֆտան Դըքան-
լըլա կիտէն վէ չիմտի տիւլմէնիլ եէ-
տի գապթընտա պուլունտան պօղաթագ,
կէլէն բաղար իրթէսի կիւնիւ Րուս օր-
տուսու թարաֆընտան Զաղիլ իտիլ-
միւ տիւր : Մալիւմ տիւր քի, պու պօ-
ղաթը մուհաֆագա իտէն Օսմանլը ա-
սաքիթի, Պալաթար թէքթի իւզէ-
րինտէ վագը վէ մէզքիլը պօղաթագտա
գըր Շիքագ գարիլէնտէ քէսպի
գուլմէթ իթմիւ իտիլէր : Րուսար, Բէ-
նիք բաշա հաղըթիլէրին թաճթը
գօմանտաթընտա պուլունտան Էտիրնէ
օրտուսուլունտա սայընա զայիֆ հալաթէ
պուլունմաթընտան իթթիֆաթէ իտէրէք,
Խային պօղաթընը գապթ իթմէքիլէ
պաշլարընտա, վէ պու պօղաթագտան սիւ-
վարի վէ բիւտաթ ասաքիթիլէ չէնտ գը-
թա տախի տաղ թօրու կէշիլմիւլէր
իտի, Պունլար պիր քէրէն Նէնի Զաա-
րա թէրէլէրին սահիպ օլտուգլարըն-
տա, պիր թարաֆտան տէմիր եօլու-
նու թէհտիտ, վէ տիկէր թարաֆտան

Բէնիք բաշա հաղըթիլէրին ասաքի-
րինի, հէր թարաֆաթ իտէն եղըն
իլէ Դաղաղար թօրմագտա իտիլէր :
Էտիրնէ օրտուսու գօմանտան չու սօն
կիւնիլտէ ասկէրի չօղալարագ, վէ
ֆէվգէլաթէ սայ ու զայրէթիլէր իպարագ
իտէրէք, Ենիլ Զաարաթան Դըքանլը-
ղա գաւաթա ալըմագ զայը միւսաթիւն
մէվգըլարը Էալթիմալ պուլունտան
30,000 Րուսարա գարըք տուրապիլմիւ
տիւր, Հաթթա միւսաթիլէյի հաղըթի-
լէրի Դըքանլըգտա Րուսարա զալէպէ
իթմիւ, վէ պուլարը Ենիլ Զաարաթան
կէրիլէ սիւրմիւլ տիւր, լաքին Րուս-
լար տայիմա եէնիտէն եէնիլէ գուլ-
վէյի մուլմիլնէ իլէ թահթիմ իտիլթ-
լէրինտէն, թէքթար հիւնուլ իթմիւ-
լէր, վէ իպարագ մուխալիֆէթի, ասա-
քիթի Օսմանիլէնիլ գաթի պիր մու-
ղաֆէրիլէրինէ միւլմէվագըք օլան
Շիքագ ասաքիթի միւլմէվագըք օլան
իսէ, ասաքիթի մուլմիլնէ վիրուտ իթ-
մէմիւ տիւր : Յագաթ էկէր ասաքիթի
միւլմէվագըք մէզքիլուլէր Րուսարըն
մուհաթէրիլտէ պուլունտան թագուր-
լարա եարտըմա կիտէմէմիլէր իսէ,
հիւ տէյիլ իսէ Մէհէմէտ Ալի բաշա
հաղըթիլէրի ֆըրգաթընի սիւրաթիլէ
Դօլալիլտէն Պալաթարա վաթը օլտու-
թընա, վէ Սիւլէյման բաշա հաղըթի-
լէրի ֆըրգաթընի տախի պահրիլն Ան-
թիլարիտէն Տէտէ Աղաճա վէ անտէն
տէմիր եօլուլա Էտիրնէնէ կէլմէսինէ
վագըլ վիրմիւ տիւր :

Թարաֆը Էլըքիլ հաղըթիլ Բաաթի-
լահիտէն Րուսլէր օրտուսուլունտա գօ-
մանտանլըլընա նապ ու թայիլն պուլ-
լունտան Սիւլէյման բաշա հաղըթիլէրի-
նի մուհարէպէ բլանընը պիլմէյիլ, ֆա-
գաթ իշլէրին ֆէնա սուրէթ քէսպ իթ-
մէնիլտէն պու բլանըն թէհաթթիլըն
օլտուղունտա գան իլլէրիլ :

Շիքագտա Րուս օրտուսուլտա գարըք
կէլէն ասաքիթի Շահանէ բաղար իրթէ-
սի կիւնիւ Ֆիլիպէնէ վաթը օլտուլլար
տըր : Ասաքիթի մէրգուլմէ սօն պիր
մուխալիֆէթ թէհրիպէսի տահա իպ-
րագ իթտիլտէն սօնտա, կէրի չէքիլ-
միլլէր տիւր : Յագաթ հիւ պիր պիւլիւք
մուհարէպէ վուգու պուլմալըլ, ասա-
քիթի շահանէնիլ քիւլիւք պիր չար-
գաճը մուհարէպէսինտէն սօնտա կէրի
չէքիլմիւ օլտուղու բիւտաթիլնէ պա-
գըլը իսէ, կէօրիլնիւլ քի պաշ գօ-
մանտան օնօգթագտա իպարագ մուխա-
լիֆէթի գայիտ առտ իթմիւ, վէ ասա-
քիթին Ֆիլիպէնէ չէքիլմէսինէ էմիլ իյ-
լէմիւ տիւր :

Րուսար իշապ պիւլիւք եօլա ոսա-
հիպ Չաուլարընտան, օրտաթ թէ-
հասին իտիլթօրար : Րուսարըն ֆըր-
գալարընտան պիրի, Էսպի Զաարալը
գապթ իլէ, օրտաթ մէթէրիլիլ պիր
օրտուլիւտա ինչաթընա պաշլարըլտըր :
Յուլիս 20 թարիլիլ Մըլթար բաշա
հաղըթիլէրին օրտուլիւտաթընտան ա-
լընտա պիր թէլիլաթիլմէնէ կէօրէ,
Լօրիւ Մէլիլօթ պու քէրէ տախի Օս-
մանլը օրտուլիւտաթընա պիր գաշ քի-
լմէթը մէսաթէ գալանա գաւաթա պիր
քէլիլ իհրա իթմիւ տիւր : Պու քէլիլ,
պիր գաշ սիւլարի ալալը վէ պիր թօր-
նու պաթարեաթ մարիֆէթ իլլէ վու-
գու պուլունտա տըր :

Իշպու հարէքթի թէճապուլիլէնէ
գարըք գօյմագ իշին, Մըլթար բաշա
հաղըթիլէրի պիր մէֆրէլէ սէվգ իթ-
տիլի հալաթէ, Դարաթան տախի տիւլ-
մէնիլ բիւնաթընը քէսմէք իւզըն, պիր
գաշ թագուր ասկէր չըգըլ, վէ պիր

(1) Միւրաթ սիւրինճի Նարթիլունտա գ-
նը վէ Նարթիլ գըրալ օլտուլ, սիւլարիլթ-
ալ մէշտու իտի :

գալ ստաթ մուհարէպետն սօնրա, տիւնէն ընձաթ իյնէմի տիր: Բուս օրտուսու Կարա տէրէտէն տալի գալ տըրըլըպ, Կիւմրի եագըննտա հուս տուս իւզէրինէ կէօթիւր իյնէմի տիր: Բարեխ նամ ինկիլիզ ալիքիւ վ բօ ըու ինկիլիթերա սէֆարէթինին պիր էմիր իւզէրինէ Գէօթիւնէնէ միւթէ վէճճի հարէքէթ իթտի: Պու պապ տէ թարաֆըլըպ պիրտիրիւթիինէ կէօթէ, ինկիլիզ գօնսօրսարը, մէգ քիւր սէֆինէնին Գէօթիւնէնէ եա նաշմասը իյնէ, Բուս օրտու մէքէքին տէն ըուստաթ իլթիմաս վէ թահսիլ իյնէմիլէր տիր:

(Ֆար տիւ Պօսթօր)

Պու կիւն (տիւն) հէման աւա հա վատիսիմիլ եօգ տուր: Էն եագըն հա վատիսիմիլի վարնատան օլուպ, պու մահէլլտէ բազար ագաւմնա գատար հէր շէյ ղաեթի սիւքիւնէթ իւզրէ ի տիր: Վարնատա Բուսարըն եագլաշ տըլըպը վէ շէհրտէն 8 սաաթ ու գագտա պուլունտուգլըր մալիւմիս տէ, օրատաքի օրտու իւզէրինէ էմիր եթիլ քեամիլէ պուլունտուգտա տըր:

Ճիւմաս իրթէսի կիւնիւ Հասան բաշա հազրէթիւր, Բէշիտ բաշա իլէ Եուսուսա աղիմէթ իյնէմի տիր: Միւ շարիլէյճիւմիւն ալտէթի բազար իր թէսի կիւնիւ պէլէնիլմէքտէ իտիր:

Վարնա լիմանը Օսմանը վէ Եուսան կէմիլէրիլէ տօլու օլուպ, պուլար ֆիւրարիլէր թահմիլ իյնէմէքտէ տիրէր:

Լօյտ գուլմանեաքըն Յիւրա նամ վարօրու հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլին պուլտայ վէ ուն չըգարմագտա պուլունտու տուր:

Վարնատա Պէլ օֆ Տուսքիւք նամ ինկիլիզ բօրա վարօրուս պէլէնիլմէքտէ իմիլ, Մէքքիւր վարօր Հիւալը մէքտէ իլին իւմ վէ էլպիսէ կէթիւրէ ճէք տիր:

(Իսթապուլ)

Հարաքեաթը սսկէրիէնէ տայիր օլուպ, տէրճ ու նէշիլ մէնն իտիրէն հա վատիսիլմէքտէ մատա, ալտըլըմէք խուսուսի մալիւմիլ շու վէճճ իլէ խիւլասա օլունտու:

Պալաւնարըն պու թարաֆընտա Բուսար Գըզնիլըգտան սօնրա, Պալ գանլարըն էթէյիտէ վէ ղարպ ճիհէ թիւնտէ վազը Գալօթըր վէ Գարօլա նամ մահէլլէրի գապթ իթմիլէր տիր: Թաթար Բազարըլը իլէ Սօֆիա արա սընտաքի մահէլլէրէ ալա հիւնու վէ թէնալուզ վազը օլմալը տըր: Պու ըալարտա նէ՝ Բուս վէ նէ՝ Օսմանը ա սոքերինէ թէնատիլ օլունտա տուր:

Էտիրնէտէ վէ ճիւլարարտա հիւնէն վէ էնտիլէ էքսիլմէքտէ տիր: Պու նուսիւ պէրապէր Տէրիսաա ութէ լաէն գաթի մէհաճիլլէր վիրուտ իտիրօլար: Էտիրնէտէ ֆիրարիլէր ճէպրէն գաթար լարը գապթ իյնէտիլէր: Պունտան իլի կիւն էլվէլ, Բասնէ մահէլլէսի իլէ Եէնի Ձաղարա արասընտա իլլէնէն պիր շըմէնաթէր գաթարը, Եօլուն իւզէրինտէ տուրան պիր ճէօմաթը ալմագ իլին, Եօլտա տուրմանա մէհպուր օլմու տուր:

Սիւլէյման բաշա հազրէթիլէրինին գօ մանտասը ալթընտա օլան վէ մէքքէզի Էտիրնէտէ պուլունտան օրտու, հէր կիւն սասքիւրի մուսալինէ ալա իյնէմէքտէ տիր: Բազար իրթէսի կիւնիւ տէմիր էօլուլա քիւլիլիէթիլ նագլիւնաթ վու գու պուլունտու տուր: Եէվիլի մէքքիւր տէ մալսուս պիր արապա իլէ Էտիր նէնէ սէյսար պիր թէլէկրաֆ բօթա:

Էրսալ զըլմըշ տըր:

Բազար իրթէսի կիւնիւ ինկիլիզ օլունտա Եօլուն նագլ իթմիլէ տիր: Ձօն օլունտուղունա կէօթէ, պու թէտ պիլ, Սիւլէյման բաշա հազրէթիլէրին քէնտի ասքէրին պիր ան էլվէլ մէյտալը հարպա եթիլէտիրմէք իւզրէ իթիլիալ իթտիլի թէտապիրտէն տօլալ իթիլիալ օլունտու տուր:

Վարնա իլէ Բուսուգա արասընտաքի տէմիր Եօլուն, Բազարտա գատար սէր պէնտ տիր:

Սօն խապէրիլէ կէօթէ, թէնիւպէ իլին թա Բուսուգա եագըննա գատար շըմէնաթէր իլլէտիլիպ, հիլ պիր էն կէլէ թէնատիլ օլունտու տուր: Վարնա իլէ Բազարտա արասընտա ա մէտիլա տէվամ իտիր:

(Լա թիւրքի)

Պիքէս օլան, վէ 79 սէնէսի էֆրատընտան պուլունտան ասաքիլի մես թահֆըլանն ճէլպ վէ ճէմի իրատէյի սէնիէն իգթիլաքընտան պուլունտուղուն ճիհէթիլ, ինագընն ինագըն Սյաւն վիլաեթիլ ճէլիլէսինէ իլար պուլունտու տուր:

Տէնիլի գագաքընտա հէր սուրէթիլէ ինանէ թահսիլաթըն իլը կիւնիւ 817 պին 500 ղուրուշա պալիլ օլմու տուր:

(Իսթիլ)

Էվրօքա ղազէթալարընտա շուս թիւնէթի թէլէկրաֆար կէօրիւմիլէ տիր:

Պէրլին, 13 յուլիս

Խըմէթտէ պուլունտան պիր գալ Բուսիա ղապիլթէրի Բուսիա օրտուսուս կիր իլէնէ ըուլսաթ ալթըլար տըր:

Վիեննա, 13 յուլիս

Ինկիլթէրա տէվէթի, իթալա իլէ Բուսիա պէյնիստէ վուգու պուլան պազը գարալար իւզէրինէ իթալա հիւքիւմէթիւնտէ իյգահաթը գաթի թալէպ իյնէմիլ տիր:

Վարալիա, 14 յուլիս

Մէնպաի սահիհտէն ալընան հա վատիսէ կէօթէ, Մէմիլէթէյիլիլէր Սըրպիսթան իլէ պիր իթիլիալ ագտ իյնէմէքտէն էլվէլ հիլ պիր սուրէթիլ թունտան կէլմէնէքէլէր տիր: Պու նուն սէպէպի պիր մաղլուպիլէթ գու հուրինտէ Սըրպ արագիլիստէ պիր խաթթը ըիւնաթ պուլունտուգա գազիէպ տիր:

Բիլլա ճիւլարընտա մուհասիլէ օլունտա թէպիլ օլմա իթմիլէնէ պիր Գազա մէթրէգէսի քեամիլէն մահիլ օլմու տուր: Թրնօլա եագըն լարընտա Բուսար թարաֆընտան վահ շիլիք ինագ գըլընտըլը ըիլաեթի օլունտու տուր: Իլլէր իթմիլէ իւզրէ լա գըմ կէլէն քեամիլէ թէտարիքաթ ինագ օլունտու օլունտուսան, հէման պու կիւն եարըն Բուսիալար թէտար ըիւզէ իպթիտար իլլէնէնէքէլէր տիր:

Լօնտա, 14 յուլիս

Տէլի նիւզա Ձէմիլաթան շէքիլէն պիր թէլէկրաֆա պազըլը իւէ, կէլէն սալը կիւնիւ պիր շիտտէթիլ ֆուրթունա գուհուրա կէլէրէք, քէօրիլիւն պիր լազըմ տուպալարըն խարապ իթմիլ տիր:

Լօնտա, 16 յուլիս

Տէրիսաաթէթտէն ալընան թէլէկրաֆար կէօթէ, մըթըր Լաեարտ, Մօսքօֆար վէ Պուլարար թարաֆընտան Իսլամար հագընտա ինագ իւտիլէն գուլմըքարըլըր քեամիլէն

մուստտագ, Պուլարար թարաֆընտա օլունտան ինկիլթէրա գօնսօրսարըն նարօրթօլար ալա իթմիլ տիր:

Եուսու, 13 յուլիս

Խանէլէրինտէն թարաֆըլընտան Օսմանը ֆալիլէպընն մուգալիգալը պէրքէմալ տըր: Պունլարըն Եքսէրիսի անագա ճանլարըն գուրթարապիլիլէր տիր: Պուլարար կիւնէլէյի խանէլէր վէ քէօլլէրէն աթէլ վիրիպ եագմա իթմիլէր, վէ Մօսքօֆար Օսմանը գատընլարըն թասալլու իթմիլէր, վէ էն կէնճ վէ կիւզէլլէրին Պուլարար էլպիսի կիլտիրտիքտէն սօնրա ալթպ կէօթիլ իլլէլէր տիր:

Պուլարար ալթը քէօլ եագմըլար տըր:

Բէթրսպուրկ, 16 յուլիս

Բէթրի ղազէթանն եագտըլընա կէօթէ, Պաեթիլի իլ գալաքընտա մուհասիլէտէ օլան Մօսքօֆ ասքէրի թօվիլէք նամ ժէնէրալըն թահիլէ էմրինտէ օլարագ 30 ղապիլ իլէ 1587 նէֆէրտէն իպարէթ պուլունտու տուր: Էսնայի մուհասիլէտէ 2 ղապիլ վէ 114 նէֆէր թէլէթ օլմու, վէ 7 ղապիլ 359 նէֆէր մէքուհ պուլունտու տուր: վէ սաղ գալաքընտա տալի օգատար գալթիլմըլար տըր քի, քէնտիրինէ կէլմէրի իլին խայիլ վագըլ լազըմ տըր: Եուսու կիւնիլէրտէ հէլաք օլմու ալթարըն էթիլի եէմէքտէ իլլէլէր:

Վիեննա, 13 յուլիս

Գօրէսթօնտան Բօլիլիլ գազէթա սընն եագտըլընա կէօթէ, Հէրսէք իսեանըն քեամիլէ իրուհաստը, յուլիսին 15 ինճի կիւնիւ իւթիլիլէթ թէնէմիլ իտէնէքէլէր տիր: վէ բրէնս Նիգօլա տալի 16 բնճ կիւնիւ պիր մըքտար ասքէրի օրաեա կիտէնէք տիր:

Պիւքէլ, 14 յուլիս

Մէմիլէթէյի իմարէթի Սըրպիսթանտան պէլ պին շատըր սաթըն ալտը:

Աթիս, 14 յուլիս

Հիւքիւմէթ իթիլիալ իլին օն պին նէֆէր ասքէրի սիւհա ալթընտա տալթ իթտի: Ասաքիլի մուսթագադա եա իլալէ օլունտագ իւզրէ միւթէմա տիլէն Աթիսաեա կէօնիլլէն ասքէր կէլմէքտէ տիր:

Վիեննա, 15 յուլիս

Տէրիսաաթէթտէն Վիեննաեա կէլմիլ օլան ժէնէրալ Գարաքա, սալթա նաթը սէնիէն սէֆիլի Ալէքս Բաշա իլէ տիւն, վէ գօնթ Անտարա իլէ պու կիւն միւլաթալ իթտի:

Պու կիւն քէնտիլիլէ կէօրիլշտիլմ ժէնէրալ Գարաքա, Բուսիա քեամիլէն Տէվէլթի Ալիէյի մաղլուպ իթմիսի միւլաքիսիլ տիր: վէլվ սալթանաթը սէնիէն մուհարէպէնէ Էլթօքա տա տէվամ իլլէմէնէ պիլէ, մուհարէպէնէ քեամիլէն խարապ օլունտա գատար տէվամ իտէպիլէնէք տիր: Օ հալտէ տէվէթի Ալիէն ասքէրիլիլէ Էլթօքա տան շէքիլ Անտարալըն քեամիլէյի Իսլամարըն Բուսիաեա հիւնու իլլէմէսի իթիլիալտէն տիր: տէմիլ տիր:

Ժէնէրալ միւսիլլէյիլին թաստիլէնէ կէօթէ, մուհարէպէն Էլթօքա տա գուհուրա կէլէն խարապիլէթ շիտտի օտէրէնէ քէսպի շիտտիլ իլլէմիլ քի, Էլթօքան պուլունտա գարըն սէյրիլի գալաքընտա ալթը քէմէքտէ: Վէ նէտիլ տէնիլիլէն Արարտ տաթընա գատար էհալիսին նըսթը իրիսթիսն

Վիեննա Իսլամ օլան մահիլլէրտէ գըթիլ վէ իհրագտան պալապ պիր շէյ կէօրիլմէքտէ տէմիլ տիր:

Պուրատա Բուսիա վէ իթալիա պէյնիտէ Արիսթուտիլ քէն իթալիաեա թէրք իլին կիլլի պիր իթիլիալ օլունտու գալաք օլունտու տուր: Փագաթ իլ պու իթիլիալ պիլիլէ մէյտանա չըգտըլը միսիլիլ Ալթիլիանըն մուգալլէմէթինէ սէպէպ օլունտագ տըր: Գլարգա Բուսիա իլէ իթալիանըն կիլլի իթիլիալ գըթ օլունտա իթիլիալ իլլէքտէ:

ԲԵՍՄԻ

Գատըն քէօլիլէն (Բուլլիլտէ տիր) կէլմէքտէ օլան տիւլմէնն տէֆիլ զըմէնէնտա, միլիլա Հաւան բաշա գօմանտալա կէօնտէրիլէն ասաքիլի Եուսու հանտէն, էլվէլա սիւարիլէրիլին օլունտա վիսուլլէրիլտէ, տիւլմէնն Գագա ասկէրիլլէ թուլալարագ, պիր սաաթ իթիլիալ իտէն գալթաա, տիւլմէնն սիւարիլ կէրի շէքիլմէլէ մէհպուր օլունտու, վէ սօնրատան բիւեա տէ ասկէրիլ եթիլլէքէք, պունլարըն բուսու թուլալալ մահէլլէրին գապթիլլէ, միւսիլլէլմէն ալտէթ իթտիլիլ, վէ օթուգտան ղիեա տէ թէլէթալ վիրտիլի կէօրիլմէքտէն նէլարէն, Էլթօքա տար տալի եագալթը պուլունտուղուն, վէ պիլիլ թարաֆտան իլի շէհիտ իլէ պէլ եագալթտան պալապ պիր ղաեաթ օլմալըպ, պիր իսլիտէ թիլիլէք վէ ալտալթիլ ֆարիլա իլթիլամ իտիլտիլի, Բուսուգա գօմանտան լըլընտան իլար օլունտու տուր:

Երնէ բաշայի Էլթարիլլէյիտէն մէքքիւր թարիլիլ ալընան պիր թէլէկրաֆտան ալալըլտըլընա կէօթէ, մահէ հալին իլլէնէ կիւնիւ, Ալթուսա գագաքընտա պիր գալ պէլլէրէ, Էլթօքա նէֆէր գատար էլթընա մէհաճէմէ իլլէմիլ իտէն, ասաքիլի շահանէ վէ իմատալիլ եթիլիլալլէրինտէն, մուգալլէմէթ իտէմէլլէնէքէլլէրին ֆէհմ իլէ, պիր գալ քէօլլէրի իլլալ, վէ հալալալարընը ղաալ իլէ սալալա մագ իթմիլտիլլէրի սըրատա, գուհուրա կէլէն վէ տէօրթ սաաթ սիւրէն մուհասալտէ, Էլլիլ նէֆէր գատար թէլլէթալ վիրմիլլէր, վէ պունլարըն իլին տէ տալի տէօրթ նէֆէր ըլլիլլէրի պուլունտուղուն, վէ նալլէրինտէն պիլլին էլպիսէսին, նէմէլալար պէնագ սէթիլիլ օլունտ, վէ կէօքսիլտէ տալի պիր աթէտ պիլալ միտալեաթ օլունտու կէօրիլմիլ, վէ մէքքիլիլ միտալեա իլլէ իլի տալիլ իլլէլիլ թիլլէքէնք վէ գըլմէ, վէ պիր աթէտ ղալաքա իլլթիլամ իթիլիլ, վէ պիլիլ թարաֆտան իսէ անագա իլթիլ գատարը վէ իլթիլ ալթընա մէքուհ տան պալապ պիր թէլլէթալ վուգու պուլունտու տուր:

Տէվէթիլ Ալի Սալիպ բաշա հագրէթիլլէրինտէն, թէմիլ օն թարիլիլ շէքիլլէն թէլէկրաֆտան ալալըլտըլընա կէօթէ, կէլէն բազար կիւնիւ, սաաթ իլիլ րատալլէրինտէ, Գարատալըլըլար, Սիլթուրման գուլլէրին շարգընտաքի իլթընէ թէլլէրտէն, ղարգա ճիհէթիլտէ Սիլթուրման գուլլէրիլ գէրինտէքիլ թէլլէյէ գատար թուլալալ, իպթիլտալիլ Սիլթուրման գուլլէրիլ իլլէրինէ հիւնու իթմիլ, վէ ասաքիլի մուսալինէ թարաֆընտան մու

գաղթման իտիերէք արձէշ օրունմեա պաշտամբ, վէ տաղլըտր ասաքիրի մուսլմանէն շաշորթմազ նիյէթի ֆա- սիտէսիյէ հէր թարաֆտան շիտէթի ամբէշէր իտէրէք, իյէրու տողրու կէ- մէկէ պաշտամբը իսէ տէ, արգալարը քէսիյէք իւզրէ, մէքքէր թէրէրէ- տէն պիրինէ երկզ նէթէր գատար ա- սաքիր չըգարըլարադ, իւզէրէրինէ ա- թէշէ պաշտամբըլընտա, տաղլըլար միւնհէգիմէն ֆիրարէ մէնպուր օլմուշ- լար իսէտէ, զարպ թարաֆտան թէ- բէտէն ինէրէք, օրման իշինտէն, Րի- վիշէ գարիյէսի իւզէրինտէք թէրէրէ- տողրու պիր գաշ քէրրէ հիւնու իթ- միշէր տիր, ֆաղաթ, օրատա տախի պիր իշ կէօրէմէտիքլէրինտէն, մէյտա- նը մուսնէքէտէ պիր գաշ քէշի պը- րաքարադ, քէգալիք ֆիրար իթմիշէր տիր, վէհասըլ մէքքէր մուհարէպէտէ տաղլըլար խալիլի թէյէթաթ վիրիպ, վէ պիզիմ թարաֆտան իսէ, անճագ պիր մէվթա վուգու պուլմուշ, վէ պիր գաշ քէշի տոխի ետրալանմըշտըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՀԱՅ-ԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքակիրթ ազգերին մէջ, մինչ գրագէտներն, ալ ի յաջ, կը կատարեն իւրեանց վսեմ կոչում, ազատական գաղափարներ և լոյս սփռելով անդ ուր կիշխեն նախապաշարութիւն և խաւար, մինչ գրիչ և հանճար, այն երկու լու- սաւոր արիւններ, մարդ էակի հոգիին մէջ երկնային ճաճանշներ կը ցոյցոյցու- նեն և աստուածային ներշնչմաներով կը հրահրեն զայն. մինչ միտ և ոգի ճշմարիտ սերմերն կը ցանեն կեղծի- քով և մոլորումով խմորուած սիրտե- րին մէջ. և մինչ դաստիարակութիւնն մարդկային հորիզոնի խաւարն կը լու- սաւորէ մի անշէջ ջահով, ոյր բոցին մէջ կը նշմարուին ոսկետառ քաղա- քակրթութիւն. և «երջանկութիւն», մեք, Հայ ժողովուրդ, աննշան քայլեր ձիայն կառնուած յայն վրկաւէտ ուղիի մէջ որ կը կոչուի առաջդիմութիւն: Սահմանադրական առողջ սկիզբներ արդէն տասեօթ ամեայէ ի վեր կը քն- ցունեն ըզմեզ և դեռ չեն կրցած աղ- քել մեզ այն ոգի որ մի նշանաբան միայն ունի, լուսաւորութիւն: Եւ այդ սկիզբներ ալ, տակաւ առ տակաւ, մեր անտարբեր վիճակի առջև կը կը- ցունեն իւրեանց ազդեցութիւն. ալ չեմք տածեր այն անգուսպ խանդ որ մեզ պարզեցնց մեր ազգային Սահմա- նադրութիւն. ալ չը մնայ մեծ մասն այն բազմաթիւ դպրոցների եւ ակումբ- ների, որք հիմնուեցան մինչ մեր բա- րոյական վերածնունդի արշալոյսն կը ծագէր Հայաստանի մուշկ հորիզոնին վրայ: Ուստի մեր արդի վիճակ ան- կում կը սպաննայ, եւ Հայ երիտա- սարդութիւնն միայն կրնայ վերել ըզ մեզ այդ անկումէ, աւելն եւ խաղ- ութելով, դպրոց և միութիւն հաս- անալով:

Հայ երիտասարդութիւն. այդ, մեր ազգի յոյսերն այդ խումբի վրայ կեդ- րոնացած են. Հայն ունի մի ազագայ, մի յուսալից ապագայ, եւ նոր սե- րունդն պիտի ծնի զայն: Հայ երիտա- սարդութիւն. ամեն անգամ որ այս երկու բառեր դուրս կը թռչն մեր բերանէ, ամեն անգամ որ մեր միտ

կը խորհրդածէ նոր սերունդի բարե- բար կոչումին վրայ, կարծես կը փո- րափայլի միմիկ ամպ որ կը պատէ մի- ճակատ, եւ յոյսն, որ թեւ կը տայ հոգիին, կը գայ դարման ընձեռել մեր խոցերի և սփոփ մեր վիշտերի:

Եւ միթէ Հայ երիտասարդութիւնն արժան է վայելել այսքան վստահու- թիւն. միթէ կը սխալի՞մք վերկութիւն ակնկալելով ի նմանէ. — ապագայն պիտի վճռէ զայն: Մեք այժմ ա մի- այն գիտեմք թէ Հայ երիտասարդու- թիւնն արդէն սկսած է համալրանքի և խրախոյսի արժանանալ իւր գործե- րով:

Վկայ են ինձ այն դպրոցներ որք բաւական ժամանակէ ի վեր կը հաս- տատուին և պիտի հաստատուին այ- տուհետեւ Հայաստանի թշուառայն վայրերին մէջ, շնորհիւ ազգային ը- չերութիւնների ոյց մէջ նշանաւոր է Արարատեան ընկերութիւնն, զոր կազ- մած են ազգասէր երիտասարդներ եւ ում կը նախագահէ մի աղիւր և հայ- րենասէր գրագէտ, ի հանճարով և հո- գիով: Վկայ են ինձ այն բազմաթիւ գրական գործեր, որք, դեռահաս քը- րիշներ պտուղ, կը պարգեն ազգին առջև իւր խոցեր եւ թերութիւններ, դարմաններ կառաջարկեն նոցա և ա- ռաջդիմութիւն կը քարոզեն անշնչ- հատ: Վկայ են ինձ այն նորածին միու- թիւններ, որք, մինչ բոլոր աշխարհ տագնապի մէջ է, կը խորհին կազմա- կերպել ազգային առաջդիմութիւնն եւ նորա բարգաւաճանքի համար կը տքնին: Այս միութիւնների մէջ է Հայ Բարական ընկերութիւնն ալ, ոյր վրայ կուղեմ խօսիլ զխաւորապէս, պարզե- րով սիրելի ազգիս առջև նորա նպա- տակ, նորա կոչում եւ նորա ուղղու- թիւն, որովք պիտի արգասաւորէ Հայ ապագայն:

Ամեն ոք զգայած է այն մեծ կա- րեւորութիւն, զոր դաստիարակու- թիւնն ունի ազգերի ճակատագիրին մէջ: Բարաքակրթութիւն եւ վայրենութիւն դուրա գարգայութի կամ նուազութի պտուղն են, ուստի ամեն ժողովուրդ պարտաւոր է վսեմ պահել իւր մէջ վեր- կաւէտ ջահն իրական: Որպէս զի մի ազգ արժանանայ այդ մեծ փառքի, երկու մեծ միջոցների պարտաւոր է դիմել, դպրոց եւ գրականութիւն:

Ուրիշների թողուով ճառել դպրո- ցի վրայ, կուզեմ գրականութիւնն ի մաստաւրել համառօտ:

Երբ մի ընդհանուր ակնարկ ձգեմք աշխարհի վրայ, պիտի համոզուիմք իսկոյն թէ այն ազգեր, որք դաստի- արակուած են և քաղաքակիրթ, մի գը- րականութիւն ունին զարգացուն եւ ծաւալուն. ուստի դիւրին է եզրակա- ցունել թէ այն ժողովուրդներ, որք խաւարի վիհերին մէջ կը հեծնն, սրտը տաւոր են քաղաքակիրթ ազգերի այդ մեծ առաւելութիւն ունենալ որպէս զի կարենան փրկուել: Եւ ինչ կեր- պով կարելի է մի գրական ազգ լինի- թող ներուի ինձ մի քանի բառով բա- ցատրել զայն:

Բնական է որ գործն կախում ունե- նայ գործաւորէն կամ վիճակակից լի- նի նմա. թէ գործաւորներն բազմաթիւ են, աշխատասէր եւ ճարտար, գոր- ծերն ալ կը զարգանան եւ կը ստանան կատարելութիւն. եւ որպէս զի պաշ- տօնեայներն ունենան այդ ցանկալի յատկութիւններ, պէտք է խրախոյս տալ նոցա նիւթապէս եւ բարոյապէս:

Ուստի գրականութիւնն ալ իւր պայ- տօնեայներէ կախում ունի. այսին զբազէտներէն. գրագէտներն քաջ լերելով, մարդ գրականութիւն քաջա- լերած կը լինի, եւ այսպէս ահա գը- րական աշխարհն հետքահետէ կը ճո- խանայ, կը զարգանայ եւ կը ծաղկի, բիւր բարիքներ սփռելով ժողովրդա- յին խաւերին մէջ:

Խոհերս մասնաւորելով սիրելի ազ- գիս վրայ, կը կրկնեմ. որպէս զի ա- զատարար հրեշտակն մեզ ալ ժպտի և մեք ալ ընթանամք քաղաքակրթական շաւիղին մէջ, պարտաւոր եմք կրթա- կան նեկտարով ոգեւորել Հայ ժողո- վուրդն. այդ, ճակատագիրի դժխեմ հարուածներին տակ ընկնուած, մեր տարաբախտ ազգ այնքան պէտք ու- նի խրախոյսի որքան տօթակէզ ծա- ղիկն անձրեւի: Արդ, որպէսզի Հայու- թիւնն բարձրանայ իւր անկումէ, ճըշ- մարիտ Հայերն որբազան պարտեր ու- նին զորս անհրաժեշտ է նոցա կատա- րել, այդ պարտերէ մին է խրախուսել Հայ գրականութիւնն:

Գրականութիւնն, առողջ և լուսա- ւոր գրականութիւնն, մեր մէջ ալ կար- ձակէ մերթ ճաճանշներ. Հայ ժողո- վուրդն իւր յետին խաւերի մէջ իսկ կը կրէ անմահ հանճարներ: Ամեն ոք կը խոստովանի զայս: Այլ, է՞ր արդ- եօք ամուլ կը մնան դոքա. է՞ր ար- դեօք Հայ գրական աշխարհին մէջ չեն փայլիր հրաշակերտներ, որք ազ- նուայունեն ազգային ոգին. — զի ցա- ւով կը կրկնեմ զայն, Հայն չը գիտէ դեռ խրախուսել իւր բարերարներ եւ արդեան կանգնել իւր ճշմարիտ բա- րեկամներ:

Այո, Հայն կը թողու որ իւր գրա- գէտներ, իւր ապագայ փառքեր եւ իրկիշներ, մարին անլոյս եւ անյոյս: Մինչ նոքա, անձուէր եւ անձուրայ, յօգուածներ եւ գիրքեր կը գրեն, դարման որոնելով ազգային խոցին, դոցա առջև խմբագրապետն կը փա- կէ իւր էջեր եւ ապագրապետն իւր մամուլ: Եւ է՞ր. — զի գրագէտն չ'է կա- րող վճարել տպագրական ծախքն, զի աղքատ է, եւ զի, աւաղ, մեր ազ- գի մէջ հազուադէպ են մեկնեաններ:

Այսպէս ահա, չընկատելով բացա- ուիկ պարագայներն, Հայ գրագէտն կը ստիպուի լուեցունել իւր ձայն, որ կրնար շանթեր արձակել, կը խեղդէ իւր հանճար որ կրնար հայկական աշ- խարհին մէջ վաղվողի, որպէս ջահ խաղա՞մուղի մէջ, կը ջախջախէ իւր գրիչ, որ կրնար անմահ հրաշակերտ- ներ ստեղծել: Այսպէս ահա գրակա- նութիւն եւ դաստիարակութիւն ան- շարժ կը մնան կամ կը չընան:

Սակայն, չը վհատիմք: Այս աղէտներ ունին իւրեանց դար- մաններ, եւ Հայ-Գրական ընկերու- թիւնն հիշուած է ընձեռել զայնս:

Հայ-Գրական ընկերութիւնն պիտի հրատարակէ մի հանդէս, ոյր էջեր բաց պիտի լինին ամեն լուսաւոր գրի- չի առջև: Գրագէտներ յօգուած- ներն ի լոյս ընծայելով, նա ոչ միայն խրախուսած պիտի լինի զայնս, այլ եւ Հայ ժողովուրդն լուսաւորած, Հայ գրականութիւնն ծաւալած:

Հայ-Գրական ընկերութիւնն Հայ գրագէտներն եւ գիտուններն աշխա- տասիրութիւններն պիտի հրատարակէ, պատկերով նոցա աշխատանք եւ ժողո- վուրդին առջև յղալուներով հոյա- կապ հանճարների նշոյններն:

Այսպէս ահա այդ ընկերութիւն, Հայ գրական աշխարհին մէջ խրախոյս տալուով, միայն և դպրակ պիտի լի- լի նոր հանճարները եւ մի հօգու գոր- ծի առաջդիման, որ պիտի ծաւալէ ազգային դաստիարակութիւնն:

Կնքելով յօդուածս, հրաւեր կը կար- դամ ամեն ճշմարիտ ազգասէր գալ իրանալ այդ ակումբի մէջ, եւ, Հայ գրականութիւնն փրկելով վտանգէն որ կը սպառնայ, Հայ աշխարհին երջան- կապոյն օրե՛ր պարգեւել:

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ԻՆՆՆԵ

Շուտթիւտէքի իեանէլէր տախի, Բուսնուգ ֆագըրարը իշին հիմէթ օ- լունտուղունտան, քէմալի թէյէքքիւր- լէ պէտան իտէրիք:

- 260. Ֆընտըքեան եղբարք
- 65. Գ. Մէրաֆեան
- 260. Գեորգ Մուրատեան
- 260. Գ. Յ. Բապուճեան
- 130. Հանի Նաշիտ Աստուրեան
- 260. Եղիա Կարապետ և Ընկ.
- 26. Ոմն
- 65. Թօղաթեան եղբարք
- 260. Հարենգ Ֆընտըքեան և Ընկ.
- 260. Մօճեան Թընիլըր
- 30. Հանեան Խաչիկ
- 300. Պետրոս Միքայէլի
- 65. Ոմն
- 130. Մաթէոսեան
- 65. Ոմն
- 65. Ոմն
- 65. Գրիգոր Պըլլեան
- 130. Մ. Բարաքեան և Ընկերք

ԻԼԱՆԱԹ

Թօրխանէյի ամիրէ իշին լիւզու մե- օլան երկզ տօգսան պիր պին սէքիզ երին եէթմիշ օգգա վէ տօգուգ երկզ երկիրմի ատէթ Լօմօր թիմուրընըն ըէս- մի կէօմիւրէ վէ սայիր հէր պիր մաս- րաֆը միւթէնհիւտինէ այտի օլմադ վէ մըգտար վէ էօյիւլէրի ճէտվէլի մախտուսունտա մուհարընը մըգտար վէ էօյիւլէյ մուվաֆըգ պիրինճի ինկի- լիզ Լօմօր ֆապրիգասը մահսուլուն- տան օլտուղու միւշիւր շէհատէթնամէ իպրազ օլունմադ, վէ ալթը դըմա թագսիմ օլունուպ, հէր պիր դըմը թարիլի գնթարթօտան պիրէր այ ֆաղա իլէ թէսիլմ գըլընմադ, վէ պէ- հասը մագպուգ սէնէտլէրի թարիլիւ- րինտէն օթուգ պիր կիւն ֆաղալը իթի թագսիտ իլէ այնէն մէճիտլիյէ վէ եա- խատ մա ֆարգ գայիմէ օլարադ Թօր- խանէյի ամիրէ խաղիւնէսինտէն թէս- վիլի օլունմադ շարթը իլէ պէհէր դը- յէսի երիմիլիք սիմ մէճիտլիյէ երկիրմի զուրուշ իթիպարը իլէ պէշ զուրուշ օ- թուգ սէքիզ բարատա վէ երկզ պիր պին պէշ երկզ եէթմիշ օգգա շէլիք շէրայիլի մէգըրէրէ իլէ հէր պիր օգ- գասը օն իթի պուշուգ զուրուշտա թա- լիպլէրի իւզէրիտէ գալմըշ օլտու- ղունտան, վէ տօգսան իւշ սէնէսի թէ- մուզուունտ օն իւշիւնճիւ շարշէսպիհ կիւնիւ գարարը գաթիլիլի վէրիլէճէ- կիւնտէն, ֆիւթաթարընը թէնգիլ իլէ իթաեա թալիպ օլմընարըն եէթիլ մէգ- քիւրէ գատար Թօրխանէյի ամիրէ մէճիլիլ լէվաղիմ տայիլիսինէ միւրա- ճաթ իլլէմէլէրի:

11 թէմուգ սէնէ 93